

Kisällinä Tallinnassa
AIESEC-työharjoittelu 2010

Toni Teerimäki
teerimak [miuku-mauku] lut [piste] fi

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	1
Työpaikka	1
Toimenkuva.....	2
Asuminen ja eläminen	4
Viro ja Tallinna.....	5
Lopuksi	5
Joitakin hyödyllisiä Internet-osoitteita	6

Johdanto

Suoritettuani jo vaihtovuoden ja kaksi työharjoittelua ulkomailla, päätin vielä kerran opiskelijana ollessani kokeilla kansainvälistä työharjoittelua. Syynä päätökseen ei niinkään ollut enää kaukomaan kaipuu, vaan tarve tehdä jotain hyödyllistä sekä Suomessa vastavalmistuneiden/valmistuvien keskuudessa vallinnut olematon työllisyystilanne 2009-10. Tällä kertaa työpaikkoja ei ulkomailtakaan löytynyt aivan helpolla, ja toisaalta olin jo hieman nirsompi siitä, mitä tässä vaiheessa koulutusta ottaa vastaan. Yhdistynyt Eurooppa tuntui lyhyiden matkojen ja kohtalaisen palkkauksen vuoksi kiinnostavimmalta, ja parinkymmenen huolellisesti valmistellun hakemuksen jälkeen tuli lopulta se odotettu puhelu Tallinnasta.

Hakemus, kaksi puhelinhaastattelua ja muutama sähköposti vakuuttivat Media Menu International AS:n siitä, että olin taustoiltani ja ennen muuta motivaatioltani sopiva mies tehtäviin. Tällä kertaa matka oli lyhyt, joten sain koko maallisen omaisuuteni mahtumaan autoon ja edelleen Helsinki-Tallinna -autolauttaan, eikä Viroon mentäessä passia kummempaa henkilöllisyystodistusta vaadittu (tai ajokorttia tai kuvallista KELA-korttia, kuten myöhemmin tuli kokeiltua). Lauttoja Suomenlahdella kulkee taajaan, ja nykyisin on jopa säännöllisiä reittilentoja suoraan Lappeenranta-Tallinna välillä. Niissä muutamissa käytännönasioissa, mitä Viroon muuttava suomalainen tarvitsee, sain apua paikalliselta AIESEC Tallinnalta, joka myös oli järjestänyt hakemani työpaikan kansainväliseen harjoitteluohjelmaan.

Työpaikka

Media Menu on ruotsalais- (norjalaisten ja suomalaisten) sijoittajien vuonna 2002 käynnistämä yritys, joka tarjoaa Internet-mainosten teknistä toteutusta vain vientiin, lähinnä muihin Euroopan maihin, mutta ajoittain myös USA:han saakka. Yrityksen toiminta on osunut hyvin ajan hermoon, koska Internet-mainosten määrä kasvaa vähintään yhtä nopeasti, kuin työvoimakustannukset vanhoissa EU-maissa, ja edelleenkin olennaisesti alhaisempien palkkakulujen Virossa tietotekninen osaaminen on monilla ammattilaisilla vähintään samaa luokkaa, kuin Suomessa tai muissa ”länsimaissa”.

Yrityksen nykyinen toimisto sijaitsee Tallinnan keskustassa, ja noin puolen miljoonan euron liikevaihtoa tekevä yritys työllistää 12 ammattilaista, joista suurin osa virolaisia ja vironvenäläisiä suunnittelija-ohjelmoijia. Myynnin ja hallinnon puolella yrityksellä on toimitusjohtajan lisäksi kaksi myyjää/projektijohtajaa, jotka vastaavat Ruotsin ja Norjan markkinoista. Koska yrityksellä oli ollut vuotta aiemmin AIESECin kautta jo kaksi myyntiharjoittelijaa Keski-Euroopasta, nyt haettiin laajentumista Suomeen.

Toimenkuva

Nimikkeellä *sales trainee* tutustuin ensimmäisten päivien aikana yrityksen tuotantoon ja toimitusmahdollisuuksiin, jonka jälkeen aloitin Suomen markkinoiden tutkimisen. Työnantajani pettymykseksi ymmärsimme nopeasti, että Suomi, joka vuosituhannen vaihteessa tunnettiin tietotekniikan kärkimaana, osoittautui Internet-mainonnassa selvästi monia muita EU-maita vanhoillisemmaksi. Koska näytti siltä, ettei Suomeen tultaisi myymään Internet-mainoksia samalla volyyymilla kuin Skandinaviaan (Ruotsi-Norja-Tanska), työnantajani myöntyi, että alkaisin kartoittaa muita mahdollisia jakelukanavia ja asiakasryhmiä.

Tästä eteenpäin 16-viikkoinen harjoitteluni oli Suomen eri maakunnissa olevien mainos- ja mediatoimistojen yhteyshenkilöiden tietojen etsimistä Yritystelen ja Kauppalehden luetteloista, sekä yritysten kotisivuilta. Kun yksi maakunta oli käyty läpi, seuraavana vaiheena oli potentiaalisimmille asiakkaille soittaminen, jota yleensä seurasi yrityksemme yhteystietojen, tapauskohtaisesti sopivimpien referenssien ja hintatietojen lähettäminen sähköpostitse, sekä paria viikkoa myöhemmin mahdolliset uudet soittokierrokset kaikkein lupaavimpiin kohteisiin. Vajaan kuukauden yrittämisen jälkeen ensimmäiset asiakkaat uskalsivatkin jo kysellä toimitusaikojemme ja pyytää tarjousta, ja Suomen markkinat olivat avatut.

Kun myynti oli saatu käyntiin, tehtäviini kuului projektien delegoiminen tilauskohtaisesti sopivimmille suunnittelija-ohjelmoijille. Kielimuurin vuoksi jouduin myös kääntämään kaikki tilaukset suomesta englanniksi, hankalissa toteutuksissa kysymään asiakkailta lisäohjeita, ja mahdottomissa ehdottamaan vaihtoehtoisia

toteutustapoja. Pienessä yrityksessä, jossa kaikki tekevät vähän kaikkea, viimeisen tarkastusierroksen ja toimituksen jälkeen valvomissani projekteissa tehtäviini kuului vielä laskutus, maksujen valvonta sekä mahdolliset karhukirjeet.

Koska harvempi yritys uskaltaa aloittaa yhteistyötä uuden, vieläpä toisessa maassa toimivan yrityksen kanssa kylmiltään, myös oikeita asiakastapaamisia vaadittiin. Suomen markkinoiden keskittyessä pääkaupunkiseudulle järjestin ensin yhden asiakaskäyntipäivän Helsinkiin, jota seurasi saman tien toinen vierailu omien asiakkaidemme suosituksesta näiden yhteistyökumppaneiden luona. Vaikka Media Menu tarjoaakin ensisijaisesti Internet-mainosten teknistä toteutusta, tuotanto on riittävän monipuolista, eikä saman toimitusketjun yhdelle portaalle myyminen tarkoittanut astumista toisella olevan varpaille. Vaikka työnantajani toiveissa oli vielä kolmaskin asiakaskäyntipäivä Helsinkiin, Suomessa alkaneet kesälomat ja 16-viikkoisen harjoittelujaksoni lähestyminen loppuaan vesittivät tämän suunnitelman.

Omien vierailujemme ohella myös parin Tallinnassa vierailleen suomalaisyrityksen edustajat uskaltautuivat toimistollemme, mitä voi pitää hyvänä alkuna – kauppaa on helpompi käydä ihmisten kanssa, jotka on tavannut kasvotusten, ja jotka yhteistyön epäonnistuessa voivat ”menettää kasvonsa”. Koska harjoittelun päättyessä olin esimieheni kanssa yhtä mieltä siitä, ettei hyvin alkanutta avausta Suomen markkinoille kannatta jättää kesken, päädyimme kompromissiin, jossa lupauduin pysyttelemään yhtiön tavoitettavissa ainakin tulevalle syksylle, johon mennessä todennäköisesti uusi suomalainen on löydetty. Vaihtoehtona oli myös lyhyempi pesti syksylle, mutten itse pitänyt mielekkäänä ptkätyön perässä takaisin Tallinnaan muuttamista vain 2½ kuukautta ensimmäisen komennukseni jälkeen.

Vaikka Tallinnan AIESECista mukanani ollut *reception buddy* tarkistikin ensimmäisenä työpäivänäni allekirjoittamani virolaisen työsopimuksen, luvattua englanninkielistä käännöstä en missään vaiheessa saanut, enkä vielääkään tiedä minkälaiseen velkavankeuteen olen loppuelämäkseni paperilla sitoutunut. Virolainen bruttopalkkakin näytti sopimuksessa sääliittävän pieneltä, ja paikallisten verojen ym. vähennysten jälkeen käteen jäi vielä vähemmän, mutta tästä huolimatta tapaamani opiskelijat ja useat muut harjoittelijat pitivät tulojani hyvinä. Maassa laman vuoksi vallitseva, yli 15 %:n työttömyys on romahduttanut monien elintason, ja edelleenkin

virolaisten ansiotasoa on vähintään 1/5-osa, mutta korkeintaan 1/3-osa suomalaisten vastaavasta, joten ehkä harjoittelupalkkani oli verrattavissa kollegoihini Suomessa.

Asuminen ja eläminen

Asunnon hankkimisessa sain Tallinnan AIESECilta kiitettävästi apua, koska työt alkoivat melko pian ensimmäisestä yhteydenotosta, eikä aikaa asioiden järjestelmiseen ollut runsaasti. Ensimmäiselle tarjotulle seka-asunnolle uskalsin sanoa "ei", koska olin kuullut, että Virossa ja Tallinnassa ovat parasta aikaa vuokralaisten markkinat, ja pienellä kärsivällisyydellä parempiakin kohteita löytyy järkevään hintaan. Vajaan 30 m² yksiö löytyi Pärnu maanteen viereltä, vain reilun kahden kilometrin päässä työpaikaltani, enkä päätöstä tehdessäni pitänyt 2800 kruunun vuokraa ollenkaan pahana – paikanpäällä kuitenkin selvisi, että sähkö, vesi, lämmitys, ym., ym. jäävät vuokralaisen maksettaviksi, mikä on enempi tai vähempi maan tapa, mutta näidenkään menoerien kanssa en pitänyt hintaa kohtuuttomana.

Säästöä päivittäiseen elämiseen toivat edullinen ruoka ja Tallinnan joukkoliikenne, minkä vuoksi auto saikin seistä suurimman osan ajasta laitakaupungin maksuttomalla kadunvarsipaikalla. Niinä muutamina kertoina, kun autolle oli käyttöä keskustassa, huomasin virolaisten ymmärtäneen markkinatalouden hengen myös pysäköintimaksuissa, jotka useimmilla keskustan paikoitusalueilla ovat nykyään jo vähintään suomalaisen pikkukaupungin luokkaa. Huhupuheet tosin kertovat, että virolaiset parkkisakot sen enempiä kuin maanteilla "pahan silmän" ottamat kuvatkaan eivät ulkomaista autoa kotiin seuraa, mutta tätä kokeilkoon ken uskaltaa.

Virolainen kännykkäliittymä tarttui helpoimmin mukaan paikallisen Diilin prepaidinä sinivalkokeltaiselta, R:llä merkityltä kioskilta. Internetin laajakaistaksikin kutsuttua liittymää saattoi puolestaan kysellä Starman-myymästä, mutta yhteydessä oli usein luvattoman paljon häiriöitä suomalaiseen valokuituun tottuneelle. Paikallisen pankkitilin avaaminen on työn puolesta välttämättömyys, ja tämä hoitui alle puolen tunnin Viron Nordean konttorissa. Yli kolmen kuukauden yhtäjaksoiseen oleskeluun toisessa EU-maassa vaaditaan myös oleskelulupa, minkä hakeminen neuvostojen

valta-aikaan tottuneilta virkahenkilöiltä voi olla yhtä tuskaa, mutta tässä asiassa sain onneksi reception buddytani runsaasti apua.

Viro ja Tallinna

Heimokansan maa ja ennen kaikkea sen historiallinen pääkaupunki ovat tulleet meille (etelä)suomalaisille kovin tutuiksi viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana, joten Viro ei ole kaikkein eksoottisimpia kv-harjoittelumaita. Tämä ei silti tarkoita, ettei nähtävää ja koettavaa riittäisi. ”International friends in Estonia!” on lähinnä paikallisen AIESECin käyttämä, mutta laajemminkin kaupungin kansainvälisissä ympyröissä pyöriville opiskelijoille, harjoittelijoille, tms. tarkoitettu postituslista, jonka kautta saa tietoa pitkin viikkoa järjestyvistä epävirallisista kokoontumisista ja tapahtumista. Omakohtaisesti en neljännellä pidemmällä ulkomaanoleskelullani jaksanut enää yöelämästä - joka Tallinnassa kyllä vireää olisi - kuin muistakaan, hieman nuorempia tieteenharjoittajia kutsuvista riennoista sen enempiä innostua.

Vaikka julkinen liikenne kuljettaa hyvin ja halvalla koko pääkaupungin alueella, Viro on muutakin kuin Tallinna ja Saku-salkku. Omalla autolla liikkuaan pinta-alaltaan pienessä maassa näkee yhdenkin viikonlopun aikana paljon, ja nähtävää silti riittää. Historiallinen yliopistokaupunki Tartto, maan kesäpääkaupunki Pärnu, rajakaupunki Narva sekä maan länsi- ja luoteisrannikoilla olevat saaret näyttävät hieman erilaisia puolia Virosta. Myös maaseutu pienine kylineen ja lukuisine historiallisine kartanoineen ovat erilaista, mitä tällä puolen Suomenlahtea on tottunut näkemään.

Lopuksi

Sales traineen tehtävät eivät puhtaimmillaan ole sitä, mitä papereiden ulosottoa vaille valmis laskentaekonomi haluaisi loppuelämänsä tehdä, mutta voittaa monet kotimaassa tarjolla olleet tai oikeammin tarjoamattomat pätkätyöt. Viro taas on taloutena paljon lupaavampi kuin nyky-Suomi, ja vaikka puolitoistavuotta takaperin nuoren markkinatalouden työttömyysluvut räjähtivätkin käsiin, uskon maan myös tointuvan lamasta Pohjoismaita nopeammin. Meille opiskelijoille/vastavalmistuneille työn perässä muuttaminen vapaan liikkuvuuden Euroopassa ei voi olla väärä valinta!

Joitakin hyödyllisiä Internet-osoitteita

AIESEC Estonia

<http://www.myaiesec.net/cms/aiesec/AI/Central%20and%20Eastern%20Europe/ESTONIA/Avaleht/>

International friends in Estonia! -postituslista

ei-ole-manana [miuku-mauku] googlegroups [piste] com

Media Menu International AS

<http://www.mediamenu.ee>

Starman – Internet-liittymiä

<http://www.starman.ee>